
OBSAH

Předmluva	11
I ČÁST DAŇOVÁ TEORIE	13
1 Základní pojmy	15
1.1 Definice daně	15
1.2 Funkce daní	19
1.3 Třídění daní	19
1.3.1 Koloběh příjmů a výdajů v ekonomice	25
1.3.1.1 Daně ekvivalentní	28
1.3.2 Třídění daní podle stupně progrese	28
1.4 Historie daňových teorií	32
1.4.1 Současný stav daňové teorie	41
1.5 Daňové zásady	43
2 Efektivnost daní	45
2.1 Administrativní náklady	46
2.1.1 Administrativní náklady přímé	46
2.1.2 Administrativní náklady nepřímé	46
2.2 Nadměrné břemeno daně	48
2.2.1 Důchodový a substituční efekt daně	49
2.2.2 Velikost nadměrného daňového břemene	51
2.2.3 Nadměrné daňové břemeno a různé daně	56
2.2.3.1 Distorzní účinky daní přímých	60
2.2.3.2 Negativní ztráta mrtvé váhy u daně nepřímé	61
2.3 Dodatek: měření nadměrného břemene	63
3 Daňová incidence	65
3.1 Daňový přesun na konkurenčních trzích	67
3.1.1 Daň placená subjekty na různých stranách trhu	71
3.1.2 Daňový dopad na trhu práce	71
3.2 Přesun a dopad v monopolním prostředí	73
3.2.1 Specifická spotřební daň	73

3.2.2 Daň ze zisků	77
3.3 Přesun a dopad v oligopolním prostředí	77
3.4 Přehled faktorů ovlivňujících daňový přesun a dopad	78
3.4.1 Významnost zdaněného trhu	78
3.4.2 Otevřenost ekonomiky	78
3.4.3 Časový faktor	79
3.5 Dodatek: měření daňové incidence v modelu dílčí rovnováhy	80
3.6 Dodatek: daňová incidence v modelech celkové rovnováhy	82
4 Daňové stimuly	87
4.1 Vliv zdanění na ochotu pracovat	87
4.1.1 Důchodový a substituční efekt daně ze mzdy	88
4.2 Různé daně a ochota pracovat	91
4.2.1 Daň důchodová proporcionalní a progresivní	92
4.2.2 Paušální daň a proporcionalní důchodová daň	93
4.2.3 Důchodové a spotřební daně včetně daně z přidané hodnoty ..	94
4.3 Vliv zdanění na úspory soukromého sektoru	95
4.3.1 Vliv zdanění na úspory domácností	95
4.3.2 Vliv zdanění na úspory podnikatelského sektoru	97
4.4 Vliv zdanění na investice a na ochotu přijímat riziko podnikání	98
5 Daňová spravedlnost	101
5.1 Úvod	101
5.2 Kritéria správné distribuce	102
5.3 Spravedlivé zdanění	103
5.3.1 Princip prospěchu	103
5.3.2 Princip platební schopnosti	104
5.3.2.1 Důchod jako základna pro zdanění podle principu platební schopnosti	105
5.3.2.2 Jiné základny spravedlivého zdanění	109
5.4 Dodatek: měření daňové progresivity	111
5.4.1 Distribuční důsledky daní	111
5.4.2 Ukazatelé lokální progresivity daní	111
5.4.3 Ukazatelé intervalové progresivity daní	113
5.4.4 Ukazatelé globální progresivity daní	113
6 Makroekonomické důsledky zdanění	117
6.1 Automatické a řízené stabilizátory	118
6.2 Časové zpoždění stabilizace	119

6.3 Model s paušální daní	120
6.4 Model s důchodovou daní	122
6.5 Vhodné a nevhodné daně	125
7 Optimální zdanění	128
7.1 Paretovsky efektivní stavy a optimální zdanění	130
7.2 Optimální struktura daně z příjmu a nepřímých daní	134
7.2.1 Daň z příjmů	134
7.2.2 Daně nepřímé	135
7.3 Některé návrhy optimálních daní	136
7.3.1 Ramseyovy daně	136
7.3.2 Sternovy optimální sazby daně důchodové	137
II. ČÁST DAŇOVÁ POLITIKA – PRAXE VE VYSPĚLÝCH ZEMÍCH	139
8 Daňová politika – úvod do problému	141
8.1 Úvod	141
8.2 Výše a struktura daňové kvóty	142
8.2.1 Výše daňové kvóty	142
8.2.2 Struktura daňové kvóty	143
8.2.3 Omezení mezinárodního srovnání	148
8.3 Faktory ovlivňující daňové systémy	150
8.4 Daňové reformy	152
8.4.1 Daňové reformy v tržních ekonomikách	153
8.4.2 Daňové reformy v tranzitních ekonomikách	155
8.4.3 Aktuální daňové reformy	157
8.5 Daňová konkurence, koordinace a harmonizace	158
8.5.1 Daňová konkurence	158
8.5.2 Daňová koordinace a harmonizace	159
9 Osobní důchodové daně	162
9.1 Úvod	162
9.2 Z historie	163
9.3 Výnos daně	165
9.4 Úvod do teorie osobní důchodové daně	167
9.5 Daňový základ	169
9.5.1 Zdanitelný důchod	169

9.5.2 Úprava zdanitelného důchodu	172
9.6 Jednotka zdanění	177
9.7 Sazby daně	174
9.7.1 Negativní důchodová daň	181
9.8 Výběr daně a zdaňovací období	184
9.9 Jiné daně z osobních důchodů	185
10 Daně ze zisku společnosti	186
10.1 Úvod	186
10.2 Z historie	187
10.3 Výnos daní	188
10.4 Charakteristika daně	190
10.5 Základ daně	194
10.6 Sazby daně	197
10.7 Jiné daně placené společnostmi	200
10.8 Zdanění rozdělených zisků	200
10.8.1 Úlevy na úrovni společnosti	202
10.8.2 Úlevy na úrovni akcionáře	202
10.8.3 Které systémy se používají v praxi?	204
10.9 Koordinace a harmonizace přímých daní v Evropské unii	204
10.9.1 Koordinace daní v OECD	205
10.9.2 Aktivity Evropské unie k harmonizaci daně korporací	207
11 Příspěvky na sociální zabezpečení	209
11.1 Úvod	209
11.2 Výnos příspěvků na sociální zabezpečení	210
11.3 Úvod do teorie příspěvků na sociální zabezpečení	214
11.4 Základ daně, sazby a způsob placení	216
11.5 Efektivní zatížení mezd produktivních dělníků	218
12 Daně ze spotřeby	220
12.1 Úvod	220
12.2 Z historie	221
12.3 Základní pojmy	222
12.4 Výnos daní ze spotřeby	226
12.5 Všeobecné daně ze spotřeby	227
12.5.1 Distribuční efekty daně z přidané hodnoty	233
12.5.2 Sazby daně z přidané hodnoty	234
12.5.3 Harmonizace DPH v zemích EU	236

12.6 Selektivní spotřební daně	238
12.6.1 Harmonizace spotřebních daní v EU	240
13 Daně majetkové	242
13.1 Úvod	242
13.2 Daňový výnos	244
13.3 Úvod do teorie majetkových daní	244
13.4 Daně z čistého bohatství	248
13.4.1 Základ daně	249
13.4.2 Sazby daně, úlevy a placení daně	250
13.5 Daně z nemovitosti	250
13.5.1 Základna a sazby	254
13.6 Daně z kapitálových transferů	255
13.6.1 Výnos, základ a sazby	256
14. Ekologické daně	258
14.1 Definice ekologické daně	258
14.2 Klasifikace ekologických daní	260
14.3 Ekologická daňová reforma	263
14.3.1 Teorie dvojí dividendy	264
14.3.2 Harmonizace ekologických daní v Evropské unii a jejich výnosy	265
Seznam literatury	269
Rejstřík	275